

GOVOR NA ZATVARANJU

57. Teološko-pastoralnog tjedna 26. siječnja 2017.

PROF. DR. SC. TONČI MATULIĆ

V. d. dekana Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Zahvaljujući našim ovogodišnjim predavačima, njihovoj zauzetosti i temeljitoj pripremi radi nas i za nas, imali smo milost i priliku ponirati u smisao i značenje dijaloga i pomirenja u svjetlu teoloških zasada u kontekstu hrvatskog društva.

Slušajući predavanja i sudjelujući u raspravama, ali i susrećući sestre i braću u pauzama, punili smo se istinom, ljepotom i dobrom što ih dijalog i pomirenje nose u sebi kada ih se stavi pod konačno svjetlo koje prosvjetljuje svakog čovjeka, svaku ljudsku stvarnost, i osobnu i društvenu, dakle svjetlo evanđelja i vjere.

U svestranom, kako teološkom tako i osobnom, rasvjetljavanju dijaloga i pomirenja, ova dvorana se punila milozvučnim porukama, sjajnim nadahnućima, prodornim mislima i jasnim zaključcima. Tako stvorenom ozračju u dvorani bili smo izloženi ova tri dana, koja su nam pomogla da obnovimo ne samo naše crkveno zajedništvo nego da obnovimo, produbimo i još bolje upoznamo bogatstvo dijaloga i pomirenja, njihove teološke, antropološke, etičke i socijalne zahtjeve, mogućnosti i izazove.

Iz predavanja u predavanje, iz rasprave u raspravu postajalo nam je sve jasnije da dijalog i pomirenje nisu nešto izvanjsko evanđelju i vjeri, dakle nisu prigodno povijesno ruho koje evanđelje i vjera mogu odjenuti, ali ne moraju ako ne žele, nego pripadaju samoj biti, samom nutarnjem ustrojstvu evanđelja i vjere.

Nitko ne može reći da nije imao prilike čuti, s jasnim i prodornim argumentima, da evanđelje i vjera na njemu utemeljena ne nose u sebi neuklonjivu i nepremostivu dimenziju dijaloga i pomirenja.

Dijaloška bit evanđelja i vjere, kao i pomiriteljska bit evanđelja i vjere, ne dopuštaju da se dijalog i pomirenje, a naročito dijalog, proglašavaju efemernom modom, izvanjskom prisilom svijeta na lošu prilagodbu, na krivo posadašnje nje Crkve i njezine vjere.

Činjenica jest da u društveno-povijesnim uvjetima u kojima Crkva pokriva totalitet zbilje, to jest u uvjetima u kojima ne postoje realne razlike između Crkve i društva, dijalog i pomirenje ne predstavljaju osobit izazov, jer

dijalog pretpostavlja različitost i pluralnost, a pomirenje pretpostavlja svijest o grešnosti i konfliktности koji potkapaju društvo u cjelini jer ne postoji osobni grijeh koji ujedno ne bi bio i društveni grijeh.

Zbog činjenice da je došlo do povijesnog raslojavanja starog modela totalne ili gotovo totalne poistovjećenosti Crkve i svjetovnog društva, na vidjelo su izbile razlike, ali i konflikti, nesporazumi, nerazumijevanje, pa čak i otvoreno neprijateljstvo.

Crkva je upravo na Drugome vatikanskom koncilu temeljito i sveobuhvatno osvijestila i posvijestila sebi da Crkva nije svijet pored svijeta, društvo mimo svjetovnog društva, ustanova iznad drugih ustanova, nego da je Crkva u svijetu, kao njegovo svjetlo i nada, da je Crkva u društvu kao njegov kvasac i sol, da je Crkva samo vjerska ustanova, kao grad na gori.

Zbog toga zahtjev za dijalogom jest zahtjev izmijenjenih odnosa, ali upravo su izmijenjeni odnosi pomogli Crkvi da bolje upozna dubinu bogatstva, mudrosti i spoznanja evanđelja i vjere kojima pripada dijalog, koji svoju istinu, ljepotu i dobro posređuju dijalogom, koji zahtijevaju dijalog.

To beskrajno više vrijedi za pomirenje, jer evanđelje i pomirenje gotovo su pa istoznačnice, vjera i povjerenje su u odnosu uzroka i posljedice, vjera dakle omogućuje i stvara pomirenje, a pomirenje hrani vjeru, jača vjeru, vjeru čini vjerodostojnom i djelotvornom.

Ovaj 57. Teološko-pastoralni tjedan na temu neophodnosti dijaloga i pomirenja u hrvatskom društvu pomogao nam je i omogućio da zavirimo u intimne odaje evanđelja i vjere u kojima stanuju dijalog i pomirenje. Možemo samo poželjeti da Crkva koju oživljavaju evanđelje i vjera postane živo oruđe i konkretan znak dijaloga i pomirenja u hrvatskom društvu, oblikujući pastoral tako da istina, ljepota i dobro dijaloga i pomirenja zasvijetle u društvu, prosvijetle svakog čovjeka, oduševе svakog pojedinca i svaku skupinu da svi zajedno možemo spoznati kako povijesno nacionalno oslobođenje svoju puninu nema u sebi, nego u Božjem oslobođenju u Isusu Kristu, koji čovjeka i svijet otkupljuje od grijeha i smrti i otvara mu širom vrata Božjega kraljevstva u kojemu dijalog i pomirenje poprimaju svoje konačno i savršeno ostvarenje blaženog odnosa Boga i čovjeka te svih ljudi međusobno.

Trenutak je da se javno izreknu riječi iskrene zahvale. Najprije trojednom Bogu, temelju i izvoru dijaloga i pomirenja, potom članovima Povjerenstva za Teološko-pastoralni tjedan, predsjedniku dr. sc. Anti Barišiću i članovima prof. dr. sc. Boži Lujiću i dr. sc. Tomislavu Kovaču, koji su podnijeli najveći teret oko organizacije i realizacije TPT-a. Od srca vam hvala i preporučamo se za ubuduće!

Zahvala ide svim predavačima, koji su prihvaćanjem sudjelovanja, pripremom, izlaganjem i raspravama dijelili s nama bogatstvo svojih teoloških i drugih znanja i iskustava.

Zahvala ide stručno-administrativnim službama našeg Fakulteta, koje su svojom raspoloživošću i marljivošću učinile da puno toga oko TPT-a skladno funkcionira na dobrobit svih.

Zahvala vlč. Matiji Pavlakoviću, rektoru, u zajedništvu s drugim poglavarima i sjemeništarcima Međubiskupijskog sjemeništa za domaćinstvo, gostoprinstvo i pomoć da Teološko-pastoralni tjedan ne samo uspije nego ostane u lijepom sjećanju.

Zahvala predsjedateljima euharistijskih slavlja kardinalu Vinku Puljiću i šibenskom biskupu mons. Rogiću.

Zahvala svim bogoslovima za sve logističke poslove i podršku, na svim mjestima i u svakom pogledu, kod prijave, ovdje u dvorani, na hodnicima, u Crkvi kod ceremonija i liturgijskog pjevanja.

Zahvala mješovitom zboru Instituta za crkvenu glazbu za sudjelovanje u liturgijskom slavlju prvoga dana.

Zahvala našim podupirateljima i medijskim pokroviteljima izdavačkim kućama Kršćanskoj sadašnjosti i Glasu Koncila.

Zahvala svim medijima i novinarima, crkvenim i svjetovnim, koji su ovaj događaj prenijeli čitavoj hrvatskoj javnosti, a nadamo se da će ga držati živim i dalje.

Zahvaljujem svima vama, drage sestre i braćo, sudionice i sudionici 57. Teološko-pastoralnog tjedna, u zajedništvu s našim pastirima, a posebice u zajedništvu s uzoritim gospodinom kardinalom Josipom Bozanićem, nadbiskupom zagrebačkim i velikim kancelarom Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji svojom nazočnošću i sudjelovanjem niste samo uzveličali ovaj skup nego ste ga obogatili i opravdali.

Dragi prijatelji, svi zajedno i svatko osobno, uzmite i prihvatite riječ iskrene zahvale za doprinos trodnevnom zajedništvu pod okriljem Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

KBF nas je sve u svoje vrijeme uputio u vjeru koja traži razumijevanje – u teološko promišljanje. KBF i danas u svima nama nastoji podržavati svjetlo teološkog promišljanja u odnosu na svekoliko pastoralno djelovanje.

KBF vas sve očekuje i dogodine na istome mjestu s novom temom nadahnutom teološkim promišljanjem vjere i zajedničkim pronalaženjem pastoralnih rješenja.

KBF vas sve poziva, svoje bivše završene studente, da se prijavite za članstvo u novoosnovano Društvo bivših studenata KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

Alumni KBF-a u organiziranom i od Crkve priznatom obliku želi nastaviti promicati ekumensko i teološko zajedništvo u Crkvi i u društvu. Dobili ste pristupnicu u mapi pa ispunite i uputite na predviđenu adresu.

Na kraju, neka Vas sve Krist Gospodin, vječna Riječ Očeva tijelom postala u Isusu iz Nazareta, koji nam je dao savršeni primjer dijaloga te nas je svojim otkupiteljskim djelom pomirio s Bogom i međusobno, stalno nadahnjuje i hrani u svakom pastoralnom zauzimanju tako da bi naša Crkva i hrvatsko društvo procvatili cvatom istinskog pomirenja i dijaloga.

Želim svima sretan put i neka vas Bog čuva na povratku doma.

Proglašavam 57. Teološko-pastoralni tjedan zatvorenim.

A sada molim uzoritoga kardinala Josipa Bozanića da nam uputi svoju poruku i udijeli pastirski blagoslov.